

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථී සහ ප්‍රක්ෂේප ප්‍රධාන තේක්නොලොජිස්

ගාස්තුවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි දෙවන පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2019

2023 අගෝස්තු / සැප්තැම්බර්

සමාජ විද්‍යා පීඩ්‍ය

සමාජ සංඛ්‍යානය (නව නිරද්‍යාය)

සංඛ්‍යානය සහ ව්‍යවහාරික සංඛ්‍යානය සඳහා ගණිතය - SOST -E 2015

මිනැම ප්‍රශ්න පහකට (05) පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 07 ඩී.

කාලය : පැය 03 ඩී.

1. i. $f(x) = 4x^2 + 2x + 3$ සහ $G(x) = (x + 2)$ නම්

a. $(f + G)(x)$

b. $f \cdot G(x)$

c. $f \circ G(x)$ සොයන්න. (ලකුණු 02 x 3)

ii. පහත සඳහන් සීමා අගයන්න.

a. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{4x+2}{x+3}$ (ලකුණු 03)

b. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)}{(3x^2-5x-2)}$ (ලකුණු 04)

iii. ප්‍රථම මූලධර්ම ක්‍රමය භාවිතයෙන් පහත සඳහන් ග්‍රිතයෙහි x විෂයෙන් අවකලන සංගුණකය ලබා ගන්න.

$$y = 4x^2 - 2x + 1 (ලකුණු 07)$$

2. පහත සඳහන් ග්‍රිතයන්හි අවකලන සංගුණක ලබා ගන්න.

a. $y = (4x + 3)(2x - 1)$

b. $y = \frac{(2x+1)}{(x+1)^2}$

c. $y = (3x + 1)e^{x^2+1}$

d. $y = \ln \left| \frac{x+1}{2x-1} \right| (ලකුණු 05 x 4)$

3. පහත අනුකල අගයන්න.

අ. $\int_0^1 (x+2)(2x^2 - 5) dx$ (ලකුණු 05)

ආ. $\int \left(\frac{3}{x-1} - \frac{4}{x-2} \right) dx$ (ලකුණු 04)

ඇ. $\int \frac{dx}{\sqrt{1-x}}$ (ලකුණු 04)

ඈ. $\int \frac{2x}{(x^2-2x-3)} dx$ (ලකුණු 07)

4. i. $y = \frac{x^3}{3} + \frac{3x^2}{2} - 4x + 2$ ශ්‍රී තයෙහි ස්ථාවර ලක්ෂ්‍ය සොයා ඒවායේ ස්වභාවය හඳුනා

ගන්න. (ලකුණු 10)

ii. $y = x^2$ ශ්‍රී තයෙන් සහ $y = 4$ රේඛාවෙන් වට වූ ප්‍රදේශයෙහි වර්ගලය සොයන්න.

(ලකුණු 10)

5. i. පහත න්‍යාස හා විතයෙන් පිළිතුරු සපයන්න.

$$P = \begin{pmatrix} 2 & 4 & 5 \\ 3 & 0 & 2 \\ -1 & 2 & -1 \end{pmatrix}, Q = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 \\ -2 & 1 & -1 \\ 3 & 0 & 2 \end{pmatrix} \text{ සහ } R = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 4 & I \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$$

අ. $P + Q$ (ලකුණු 02)

ආ. QR (ලකුණු 03)

ඇ. $(P - Q)^T$ (ලකුණු 03)

ii. කැමර ගේ නීතිය හා විතයෙන් පහත සඳහන් සමගාමී සමීකරණ පද්ධතිය විසඳුන්න.

$$2x - 5y = 11$$

$$3x + 4y = 5 \quad (\text{ලකුණු 05})$$

iii. $\begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \\ -1 & 2 & 2 \end{pmatrix}$ න්‍යාසයෙහි ප්‍රතිලෝම න්‍යාසය සොයන්න. (ලකුණු 07)

6. පොදුගලික බැංකුවක් තම ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබා දෙන සේවාවේ ගණාත්මක තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීමේ අදහසින් ගනුදෙනුකරුවන් රදී සිටින කාලය අවම කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. සේවයේ යොදා ඇති නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව සහ පාරිභෝගිකයෙක් රදී සිටින කාලය (මිනිත්තු වලින්) අතර ඇති සම්බන්ධතාවය සේවීම සඳහා ඔවුන් ප්‍රතිපායන විශ්ලේෂණයක් සිදුකිරීමට අදහස් කරන අතර ඒ සඳහා සසම්භාවීව තෝරා ගන්නා පාරිභෝගිකයෙක් ගත කරන කාලය සහ එවිට සේවයේ යොදවා ඇති නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව පහත පරිදි ලැබේ ඇත.

පාරිභෝගිකයෙක් ගත කරන කාලය (මිනිත්තු) (Y)	සේවයේ යොදවා ඇති නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව (X)
12.8	2
11.3	3
3.2	5
6.4	4
11.6	2
3.2	6
8.7	1
10.5	3

- අ. අඩුතම වර්ග ඇස්කමෙන්තු ක්‍රමය යොදා ගනිමින් ප්‍රතිපායන රේඛාවේ සම්කරණය ලබා ගන්න. (ලකුණු 16)
- ආ. ප්‍රතිපායන සංග්‍රහක විවරණය කරන්න. (ලකුණු 04)
7. ආහාර වර්ගයක් අලෙවි කරනු ලබන ආයතනයක් තම ප්‍රවාරණ මාධ්‍ය ලෙස රුපවාහිනීය තෝරා ගෙන ඇත. ආයතනයේ ප්‍රවාරණ අංශය විසින් පාරිභෝගිකයින් සම්බන්ධ කරගනිමින් සිදුකරනු ලබන සම්ක්ෂණයකදී සසම්භාවීව තෝරා ගන්නා ලද පුද්ගලයෙක් එම ආහාර වර්ගය සඳහා වූ රුපවාහිනී දැන්වීම සතියකදී නරඹා ඇති වාර ගණන සහ මිලදී ගෙන ඇති ආහාර වර්ග පැකටවු ප්‍රමාණය පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

රුපවාහිනී දැන්වීම තරඟා ඇති වාර ගණන (X)	මිලදී ගෙන ඇති ආහාර වර්ග පැකටිටු ප්‍රමාණය (Y)
3	11
7	18
4	9
2	4
0	7
4	6
1	3
2	8

සරල සහසම්බන්ධතා විශ්ලේෂණයක් සිදුකර ඔබගේ පිළිතුර පැහිදිලි කරන්න. (ලකුණු 20)

1. i. $f(x) = 4x^2 + 2x + 3$ සහ $G(x) = (x + 2)$ තම්

අග $(f + G)(x)$

අ. $f \cdot G(x)$

ආ. $f \circ G(x)$ නොයන්න.

(ලකුණු 02 x 3)

ii. පහත සඳහන් සීමා අගයන්න.

අ. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{4x+2}{x+3}$

(ලකුණු 03)

ආ. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)}{(3x^2-5x-2)}$

(ලකුණු 04)

iii. ප්‍රථම මූලධර්ම ක්‍රමය භාවිතයෙන් පහත සඳහන් ලිඛිතයෙහි x විෂයෙන් අවකලන සංගුණකය ලබා ගන්න.

$$y = 4x^2 - 2x + 1$$

(ලකුණු 07)

2. පහත සඳහන් ලිඛිතයෙන්හි අවකලන සංගුණක ලබා ගන්න.

අ. $y = (4x + 3)(2x - 1)$

ආ. $y = \frac{(2x+1)}{(x+1)^2}$

ඇ. $y = (3x + 1)e^{x^2+1}$

ඇ. $y = \ln \left| \frac{x+1}{2x-1} \right|$

(ලකුණු 05 x 4)

3. පහත අනුකල අගයන්න.

අග $\int_0^1 (x + 2)(2x^2 - 5) dx$

(ලකුණු 05)

අග $\int \left(\frac{3}{x-1} - \frac{4}{x-2} \right) dx$

(ලකුණු 04)

ඇග $\int \frac{dx}{\sqrt{1-x}}$

(ලකුණු 04)

ඇග $\int \frac{2x}{(x^2-2x-3)} dx$

(ලකුණු 07)

4. i. $y = \frac{x^3}{3} + \frac{3x^2}{2} - 4x + 2$ ශ්‍රීතයෙහි ස්ථාවර ලක්ෂණ සොයා ඒවායේ ස්වභාවය හඳුනා ගන්න.

(ලකුණු 10)

ii. $y = x^2$ ශ්‍රීතයෙන් සහ $y = 4$ උඩාවෙන් වට වූ ප්‍රදේශයෙහි වර්ගෝලය සොයන්න.

(ලකුණු 10)

5. i. පහත න්‍යාස හාවිතයෙන් පිළිතුරු සපයන්න.

$$P = \begin{pmatrix} 2 & 4 & 5 \\ 3 & 0 & 2 \\ -1 & 2 & -1 \end{pmatrix}, Q = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 \\ -2 & 1 & -1 \\ 3 & 0 & 2 \end{pmatrix} \text{ සහ } R = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 4 & I \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$$

අග $P + Q$ (ලකුණු 02)

ଆග QR (ලකුණු 03)

අග $(P - Q)^T$ (ලකුණු 03)

ii. කැමර ගේ නීතිය හාවිතයෙන් පහත සඳහන් සමගාමී සම්කරණ පද්ධතිය විසඳන්න.

$$2x - 5y = 11$$

$$3x + 4y = 5 \quad (\text{ලකුණු 05})$$

iii. $\begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 2 & 1 & 1 \\ -1 & 2 & 2 \end{pmatrix}$ න්‍යාසයෙහි ප්‍රතිලෝම න්‍යාසය සොයන්න. (ලකුණු 07)

6. පොදුගලික බැංකුවක් තම ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබා දෙන සේවාවේ ගුණාත්මක තත්ත්වය වැඩියුණු කිරීමේ අදහසින් ගනුදෙනුකරුවන් රඳී සිටින කාලය අවම කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. සේවයේ යොදා ඇති තිලධාරීන් සංඛ්‍යාව සහ පාරිභෝගිකයෙක් රඳී සිටින කාලය (මිනින්තු වලින්) අතර ඇති සම්බන්ධතාවය සෙවීම සඳහා ඔවුන් ප්‍රතිපායන විශ්ලේෂණයක් සිදුකිරීමට අදහස් කරන අතර එම සඳහා සසම්භාවිත තෝරා ගන්නා පාරිභෝගිකයෙක් ගත කරන කාලය සහ එවිට සේවයේ යොදවා ඇති තිලධාරීන් සංඛ්‍යාව පහත පරිදි ලැබේ ඇත.

පාරිභෝගිකයෙක් ගත කරන කාලය (මිනින්තු)	සේවයේ යොදාවා ඇති තිලඳාරීන් සංඛ්‍යාව
(Y)	(X)
12.8	2
11.3	3
3.2	5
6.4	4
11.6	2
3.2	6
8.7	1
10.5	3

- අ. අඩුතම වර්ග ඇස්කමේන්තු ක්‍රමය යොදා ගනිමින් ප්‍රතිපායන රේඛාවේ සම්කරණය ලබා ගන්න. (ලකුණු 16)
- ආ. ප්‍රතිපායන සංගුණක වීවරණය කරන්න. (ලකුණු 04)

7. ආහාර වර්ගයක් අලෙවි කරනු ලබන ආයතනයක් තම ප්‍රවාරණ මාධ්‍ය ලෙස රුපවාහිනිය තෝරා ගෙන ඇත. ආයතනයේ ප්‍රවාරණ අංශය විසින් පාරිභෝගිකයින් සම්බන්ධ කරගතිමින් සිදුකරනු ලබන සම්ක්ෂණයකදී සයම්හාවීව තෝරා ගන්නා ලද පුද්ගලයෙක් එම ආහාර වර්ගය සඳහා වූ රුපවාහිනී දැන්වීම සතියකදී නරඹා ඇති වාර ගණන සහ මිලදී ගෙන ඇති ආහාර වර්ග පැකටිවු ප්‍රමාණය පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

රුපවාහිනී දැන්වීම නරඹා ඇති වාර ගණන (X)	මිලදී ගෙන ඇති ආහාර වර්ග පැකටිවු ප්‍රමාණය (Y)
3	11
7	18
4	9
2	4
0	7
4	6
1	3
2	8

සරල සහසම්බන්ධතා විශ්ලේෂණයක් සිදුකර ඔබගේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 20)

